א ומיי׳ פי״ט מהל׳ פסוה״מ הל׳

ין: לד ב מיי׳ שם ופ״א מהל׳

מחוסרי כפרה ה"ו: לה ג מיי' פי"ט מהל' פסה"מ

:סלכה יד

לו ד מיי׳ פ״ג מהלכות בכורות

דו ד מיי' פ"ג מהככות בכורות הלכה יג: לז ה מיי' פי"ע מהל' פסה"מ הלכה יב: לח ו מיי' שם הלכה יג:

לם ז מיי׳ פ״ה מהלכות איסורי

מת הלכה י:

מא ט מיי׳ פ״ב מהל׳ מעילה

הלכה ו:

מב י מיי׳ פי״ט מהל׳ פסה״מ הלרה יו:

הלכה יג: כ [מיי' פ"ז מהל' ע"ז הל"ין: בג ל מיי' פ"ב מהל' ממידין

ומוספין הל' טו:

מוסף רש"י

ביאה הלכה יד טוש"ע י"ד

ל) [פסחים כח.], ב) [עיין נזיר
 דף כט ע״א. ש״מ]:, ג) ערלה
 פ״ג מ״ג, ד) [בנזיר מה: כחבו
 תום׳ דל״ע מנ״ל דשער נזיר טמא

נקבר ע"ש ד"ה רבי מאיר], ב) פסחים כא., ו) ועי' תום' לעיל

רנשבורג)], ם) [ויקרא יט],

גליון הש"ם

הגהות הגר"א

אשם סלוי ישרף. אם שחטו וקודם זריקת דמו נודע לו שלא חטא והשתא הוו ייחולין שנשחטו בעזרה אבל אם לא נודע לו יאכל כשאר אשמות דאשם קרייה רחמנא בפרשת ויקרא זהן לכפר על הספק ולהגין מן הייסורים עד שיוודע לו אם ודאי חטא ויביא חטאת כדאמרינן בכרימות בפ׳ בתרא (כי:): **מטאם העוף כו**'. כגון אשה שהפילה שיו ספק ולד ספק אינו ולד כיון דמטאת יוויולדת מון העוף היא כדכתיב ויקרא יכן ובן יונה או מור לחטאת מביאתה על הספק דהואיל ואינה ים נקטרת לא איכפת לן אי זריק דם על הספק ואינה נאכלת דשתא לא ולד היה וחולין היא זו

בשק ידלק השק א"ל ייכאן בנזיר ממא כאן

בנזיר מהור אמר ליה שנית נזיר אנזיר פמר

חמור אפטר חמור קשיא אישתיק ולא אמר

ונבלה היא ואין יש חולין נאכלין במליקה היכא דאיכא תקנתא מי אמר רבי

ותשרף דהוי לה כשאר קדשים פסולין לאמה. אמת המים עוברת בעזרה ויוצאה לנחל קדרון. ואיידי לאו לכחל קדרור המים: כל הנשרפין לא יקברו. * דלמא אתי איניש ואשכח להו ואכיל להו: גבו' מנה הסיט. מלה הרחקת סגודל מאלבע מה שהוא יכול להרחיק: למר בכור. אסור בהנאה דקדשים הוא: ידלק. גבי למר נקט בגד וגבי שער טהור ישרף דשרפה כתיבא ביה דכתיב ונתן על האש וגו'ש. שער נזיר טמא לא כתיב ביה שרפה: כאן בשק. אתי איניש ומתהני בה הואיל ואינו כלה עד לאחר זמן ומתני׳ מו בשער עלמו שלא נארג ואידי ואידי בטהור או טמא: וכ' אלעור אומר כו'. ואידי נדה (דף סא:) בגד שאבד בו כלאים ה"ז לא ימכרנו לעובד כוכבי׳ ואמאי אסור למוכרו וליבטל ההוא חוט ברובא כי היכי דאמרי׳ הכא הא לאו פירכא היא על ידי תערובת וכלחים מתרגמינום מיבטל: הא מני. דהשתא ס"ד דהכי סיא: אמר ליה השיא לו לשלופינהו. דאפשר בתקנה ואת מוקמת כר' יהודה

דחטחת העוף סבחה על הספק: יטילנה רך הוא מתמקמק ואינו עומד בקילוח ונקברין לה ישרפו. בגמ׳ מפרש טעמה: נקט שק כי אורחא דמילתא: שער נזיר הא דקתני ידלק היינו שארג שער נזיר ופטר חמור בשק דאי אמרת יהבר ואידי בשק. ופטר חמור לקמן משני לה ומוקים לה כר׳ יהודהי : ליבעל ברובא. דהח קתני שער נזיר ייז ופטר חמור בשק במשמע מעט ממנו בבגד גדול של היתר. יש ואי קשיא הא דאמרי׳ במס׳ דבכלאים לא אמר ליבטל ברובא דעיקר איסור כלאים לא אסרה תורה אלא עירובין ולח שייך בהו ביטול: בליפורסת. שעשה מן האיסור לורת לפור בשה דחשיב דמיפה ליה לכולי שק ולא מתרץ הא מני דאזיל לחומרא ר' יהודה

רש"י ד"ה כל הנשרפין וכו" דלבוא אתי איניש. קשה לי למחי לריך טעמה לוה כיון דמנותו נשרפה פשיטה דלה יקנר לנטל

[א] גמ' ליצטל שק ל"ג: [ב] שם ואם לאו. הלשון דחוק ואפשר למגרם ואמינא לך והיה כתוב בר"ת וא"ל: [ג] שם ועשרפין לו לו לנו לנו בן שם המלפין ההקדש כו'. פי' וכיון דאיכה נשרפין דאפרן אסור לא אמי למשריי ויהא רשאי לשרוף הנקברין ויאמרו דאפרן ההללו הנקברין ויאמרו דאפרן ההללו ימקברין הימנדר מופרי דטנמר המפרי להכני מחלור כן הילרך לפרש קושיות הגמי דלליים כיכן קתנו דנשופים המים דליים מחלים להכני משום דקמני כל הנקברין לא משמע כל הני דמשיב במתני אף קדשים שהפילו כיי מחלים המחלים המח היכה חנת בפי ביים שבת מתך כיון דלה מיירי בסקולי המוקדשין הלה בעלי הקדש נסקו לחולים במעילת המדליק לכך קאמר שנפלה מאליה: [1] שם בתרומת הדשן. גירש"י במלה קומן של מרומת הדשן מניה כיי האסשר הדשן ביירש היים בייר האסשר האסשר ביירי האסשר הרבון הניה באי ביינור באור באיר באירות באור באיר באור באיר באירות באור באיר באירות באור באירות באירות באור באירות באור באירות באירות באירות באור באירות באור באירות באור באירות בא דלהכי נקט כאן השיעור דקומן דיותר מכאו מותר דושמו

רבינו גרשום

:היינו שיעור הקומן

אשם תלוי שאירע בו פיסול ישרף. כדין שאר קדשים דהא נאכל הוא לכהנים כאשם ודאי: ד' יהודה יקבר. משום דתני לה אומר בברייתא בגמ׳ בהדי חולין שושחמו רעזרה וככר אמר על הספק. כגון יולדת ספק זכר או נקבה או ספק הפילה נפל ספק או נקבור או סכק זכ זה בכי סכק הפילה רוח או ספק זבה מביאה קרבן ואינו נאכל: ר' יהודה **אומר** תשרף. (כגון) [כיון] דחייבת תשרף. (כגון) קרבן ואינו נאכל: די יוחד אוטו תשרף. (כגון) [כיון] דחייבת להביא דינו כשאר קדשים פסולין דנשרפין: [תניא] ר' יהודה אוטר ימילנה לאמה של מים. היורד לנחל קדרון וזו היא קבורתו וקסבר כיון דאינו נאכל לא ישרף אלא יקבר כשאר נקברין שאין איסור [אלא] באכילה: ת"ר אשם

איסור (אלא) באריה. יוד אשם
איסור (אלא) באריה. יוד אשם
תלי והמאת התוף הבא על הםפק, כיון רתני להו בהדי חולין שנשחטו בעזרה קא סבר ר' יהודה יקברו ובאשם שאירע בו פיסול קתני דאי
הלא יוהמאת התוף הבא על הםפק, כיון רתני להו בהדי חולין שנשחטו בעזרה קאם כבר' יהודה יקברו ובאשם שאירע בו פיסול קחני דאי
אירנ נאכלת מ"ט אשם חלר אין בו אלא ספק אחה ספק קדש הוא ל) דספק אכל חלב ספק חולין הוא דספק שומן הוא ואין בו אלא ספק
חולין שנשחטו בעזרה מש"ה נאכלין. ועוד משום דאמרינן (כריתות כה.) מתודב אדם ומביא אשם תלוי בכל יום שאם לא בא על חטא
חולין שנשחטו בעזרה מש"ה הימלין. ועוד משום דאמרינן (כריתות כה.) מתודב אדם ומביא אשם הלוי בכל יום שאם לא בא על חטא
זה בא לוסא אחר: אבל חטאת העוף, "ש בו ב' ספיקות של איסור ספק הוא חולין בעזרה וספק איסור נבילה משום דנמלקה ואי חולין
היא אי אית בה איסור נבילה מש"ה אינו נאכל: ונקברין, אותן שדינן ליקבר אם שדפן אפרן אסור לשנות שאם היה שורפן
היו נהנין מאפרן כדקי"ל דנשופין אפרן מותר: דם בתדה ובשר המת. שדרבן ליקבר אם לא גקברו וכבר הופרכו מעצמן ונעשו אפר סהורין הזה קו מהפוך על ידנשו פך אמרן מהוחיד בל הוחיד בשיחות הידור בשיחות הידור מהידור מהידור מהידור מהידור מהידור מהי מאי לאו טהורים ומותרים אמרן בתנאה: עלות תעוף שמיצה. דמה על קיר המזבת מוראה ונוצה שלה. שאינה בהקטרה יצאו מידי מעילה. עכבר יש להן שעת היתר שאין בהן מצות הקטרה וכבר נעשית מצותה יד (שהוסקה) (שהוקטרה) שאין בה שעת היתר לכהנים דכולה כליל. (כשרה) בשרה מועלין בה עד שתצא לבית הדשן דלא נעשת מצותה עד (שהוסקה) (שהוקטרה) שאין בה שעת היתר לכהנים דכולה כליל. יכש הוא בשור מבוליך בוד כו שונא ארבות ושך את אפשרו כמוחו בין (שווסקות) מחוקטות) שאך וה שכתרותו היר. והא מוראה ונוצה דנקברון הזר כרתנן המוראה והנוצה נכלעין בארץ במקומן ע"י נס וקתני יצאו מידי מעילה: ב<mark>אוי לאו יצאו מידי מעילה:</mark> ומותר: ל**א יצאו ואבור: והאו [רלא] קא עריב ל**חו דלא אמר חרץ מעצי אשירה ואפר הקדש אלא קא הדר ואמר ואפר הקדש לעולם אסור:

לג: ד"ה הנשרפין], ז) מוספחל דמעילה פ"א ה"ג, א) פסחים כו:, ט) [עי" מוס' מנחות דף גד ע"א אשם תלוי אישרף רבי יהודה אומר יקבר דמעינה פי עוש ...

ע) [ע" מוס' מנחות דף נג ע"ה

ד"ה ואין מועלין. ש"מ]:, י) שם

כו. כו:, כ) עיין רש"ק שכתג

ב" דהה רבנן ס"ל ובמסכת נזיר (דף כט.) ילפינן שפיר המאת העוף הבאה על הספק י תשרף י ר' יהודה אומר ימילנה לאמה יכל הנקברין כו. כזי, ל) ערין רש"ק שכתב דרש"י לא דק דהא רבנן ס"ל ברישא דמתניי דחולין שנשתטו בעודה בעי קבודה ע"ש ובכריחות כג: פירש הטעם דהוי כובת פסול, בספול היי ללא הדחקת גודל מאלבע בספול היי ללא הדחקת גודל מאלבע לא ישרפו וכל הנשרפין לא יקברו ר' יהודה אומר אם רצה להחמיר על עצמו לשרוף את הנקברין רשאי אמרו לו אינו מותר לשנות: אבל מלא סיט פשוט הוי הרחחת שער הנזיר יקבר רמי ליה מבי גמ' מזכל מננו טיט ששוט היי הל מקע אמה מאלבע ע"ש ועיין בברטטורה בשבת וע' בחו' מנחות לה ע"ב ד"ה על אלבע לרדה ותראה לרב נחמן תגן שער הנזיר יקבר ורמינהו יהאורג ימלא הסים מצמר בכור יו [בבגד] יו האורג ימלא פירושים שונים (יעב"ץ), מ) ובמדבר ון, ג) וע' רש"י להלו ידלק הבגד "משער הנזיר ופטר חמור

והתנא נסיב ליה הכא:

הדרן עלך יש בקדשי מזבח וסליקא לה מסכת תמורה

ליה ולא מידי אמר ליה מידי

אם אפשר למישלפינהו מומב.(א) לכן (כלל)

לא קאי כלל אקושיא דליבטלינהו ברובא אלא אקושיא קמייתא דהתם קתני

ידלק ובמתני' יקבר והלשון לגולאו דוקא: לדורנשרפין להומותרין. לון (הקדש קשיא) וניחא אי גרסי' נשרפין

אפרן מותר וכן גרסי׳ במקלת ספרים ^{לז]} מיהו

יש ליישב דלאלימותא נקטוה אפר הקדש הכא לחן דמתני׳ דנשחטין חוץ לומנן דאפרן

מותר ומשום דבסמוך מותיב מינייהו דקאמר ונשרפין דהקדש לש דאפרן מותר

חטאת העוף הבאה על הספק. כגון הפילה ספק ולד ספק אינו ולד, אינה אוכלת בקדשים

העולה באה על תנאי, אם ילדתי הרי היא לחובתי ואם לאו הרי היא נדבה, וחטאת העוף מביאתו על הספק ואין כאן משום חולין הספק חוץ כחן ננשום מוכן בעזרה, דמקראי נפיק במסכת מיר בפרק מי שאמר (כט.) ואסורה באכילה שמא חולין היא ומליקתה שויה נבילה. ופליגי בה ר' יהודה רש לטולת אחור והרי לא נקט לעולם, משום דאשירה יש לה היתר אם שורפה עו"ג ובטלה, אבל החדש איו בו ביטול וחכי

שינויי נוסחאות **הֹ**] תיבות שער הנזיר יקבו

בתוך הבגד ידלק הבגד. ע' תוק' ף לב ע"ב ד"ה גומי. ר' יוסי בר' בכורות (דף בכורות ,,, פסק) (ש"מ) גן נמי. ר' יוסי כי חנינא אמר כאן, ס"א בפלוגתא היי דר חנינא אמר כאן (ש"מ) דר' יוסי בר חנינח חמר כחן (ש"מ) ד] ליבטל ברובא דהא קחני שער נזיר ופטר חמור בשק אמר ר"פ בצ"ל מוים כן כשאי ל"א אימר לה ל (וו ז) שן לשמי. ל מ לימו דאמר רבי יהודה בפני עלמו על ידי תערובות מי אמר תני אם לא רצה לחלוץ רשאי, כן נמצא גרקת והיא ו"ל (ש"מ) ו] תיבות אמר מר ז] תרומה מנורלה ורלאי הררת את שדרנו כו' וגירסא זאת היא עיקר וכן פי' רש"י במתני' את שדרכו כו' שרי לה וכלאי הכרם קאי, ולא רלה רש"י [לפרש] דקאי נמי על תרומה ממאה דשמן טמא ראוי להדלקה ויין טמא לוילוף אך יש לישב בשאר משקין ודוחק (ש"מ) ק] בקבורה ומדליקין בסת ובשתו של הרוודה וין בפת ובשתן של תר ניחוש דלמא אתי לידי תחלה אמר לג:). אשם תלוי כו׳ ת״ר אשם תלוי וחטאת העוף הבאה על הספק וחולין שנשחטו בעזרה ר' יהודה אומר יקבר ר' שמעון אומר יספפק ומופן שממוחו בעונה לי יהודה אומר יקבר לי שמעון אומר ישרפו (ש"ח) ע] יהודה כיצד מטאת (ש"ח) ין לאמה מבתחה אבר אבר וזורקה לאמה (ש"מ) יא] וזורקן לאמה. נ"א ומשליכה

יאי קשיא עד סוף הדבור נרשם בחלי לבנה (שיח) לון קאמינא לך אם אפשר לשלופינהו מוטב ואם לאו דקא קשיא (שיח) לון כאן יחי קשיח עד סוף הצרו לרשם לחני בנכנה (שיים) כון קחמיות דך אם חפשר לשליפיסה ותוכב האם דאו דקא קשיח (שיים) כון כסק כאן בשטע כלייל, לחן כיאל למד שרייהי ליל ואחו למשרייא לאפרן. והגד"ה שבליון משובשת (יעב"ץ) לטן ויבשין אם גפרכד דנעשו (שיים) ל) ממיכת וכמיע עד סוף הדעור למש למלאל לבנה (שיים לאן כייח חיבת כלל נמחמק (שיים) (כייח שחתרין (שיים) לה) דהקדש מוחרין (שיים) לה) דהקדש מוחרין (שיים) לה) דהקדש מוחרין (שיים) לה) דהקדש מוחרין וקשיא למה נקט הקדש וניחא דקליים, לנו מיה או לייח למה נקט הקדש וניחא לכן מיה או לייח בלל למת לייח של שליו דהקדש, לנו מיה או של שליו בלא אתחניי לקטיה כל"ל (יעב"ץ) לח) דבמחני מני דנשחטון קדבורח עו מ"נ (ג' קהיי) לון ניאא אפילו דהקדש, לנו מיהו יש לישב דלא אתחניי לקטיה כל"ל (יעב"ץ) לח) דבמחני

ידתניא ושמו בנחת לושמו כולו ושמו שלא יפזר יים: הדרן עלך יש בקדשי מזבח וסליקא לה מסכת תמורה

שמיע לך בהא אמר ליה הכי אמר רב ששת כאן בשק כאן בשער

איתמר נמי אמר רבי יוםי ברבי חנינא כאן בשק כאן בשער רבי אלעזר אמר כאן בנזיר מהור כאן בנזיר ממא א"ל נאו חליבטל שק ברובא אמר רב פפא

בציפורתא ציפורתא לישלופינהו א"ר ירמיה הא מני ר' יהודה היא דאמר אם

רצה להחמיר על עצמו לשרוף את הנקברים רשאי אמר ליה קא קשיא לן

לשלופינהו ואת מוקמת לה כר' יהודה הכי קאמינא אם אפשר לשלופינהו

מוטב [2] ואם לאו אוֹקמה כר' יהודה דאמר אם רצה להחמיר על עצמו לשרוף

את הנקברין רשאיס: ואלו הן הנשרפין: יואמר מר חמץ בפסח ישרף סתם

לן תנא כר' יהודה ∘דאמר אין ביעור חמץ אלא שרפה: תרומה ממאה

יותערלה כו': הא כיצד אוכלין בשרפה משקין בקבורה ְּי: חמָאת העוף כו':

תניא א"ר יהודה יי חמאת העוף הכאה על הספק ימילנה לאמה יי ומנתחה

אבר אבר יי וזורקן לאמה ומתגלגלת והולכת לנחל קדרון: כל הנקברין לא

ישרפו כו'ש: מ"מ משום ידנקברין אפרן אסור ונשרפין אפרן מותר ונקברין

אפרן אסור ים והתניא זדם הנדה חובשר המת שנפרכו מהורין מאי לאו מהורין

ומותרין לא מהורין ואסורין מתיב רב פנחם "שעולת העוף שנתמצה דמה

מוראתה ונוצה שלה יצאו מידי מעילה מאי לאו יצאו מידי מעילה ומותרין

לא יצאו מידי מעילה ואסורין ₪ ונשרפין דהקדש אפרן מותר והא תניא ©כל

הנשרפין 'אפרם מותר יחוץ מאפר אשירה ואפר דהקדש לעולם אסור ומיערב הוא דלא קעריב להו ותני להו משום דאשירה יש לה בטילה

בעובד כוכבים הקדש אין לו בטילה עולמית קתני מיהא אפר הקדש

לעולם אסור אמר רמי בר חמא יי כגון דנפלה דליקה בעצי הקדש מאליה

ורו כיון יח דלא ידיע מאן והו דלא הוי איניש דלמעול דליפוק אפרן לחולין רב

שמעיה אמר כי תניא הא מתניתא 🗓 בתרומת הדשן תניא דלעולם אסור

יהודה אמר ליה הכי קאמינא כיו לה א"א לשלופינהו מוטב ודקא קשיא לך פטר חמור אפטר חמור הא דקתני ישרף ובמתני׳ יקבר לא תישני בנזיר יש(כאן בטמא כאן בטהור) אלא אוקמה כר' יהודה כולה ומיתוקמא שפיר : מ"ע. נקברין לא ישרפו משום דנקברים אפרן אסור ואחו ישלמישרייא : דם הנדה ובשר המח. אע"ג דקי"ל במס׳ נדה (דף נד:) מטמאין לחין ויבשין ^{דעו} היכא דנעשו אפר בעלמא טהורין אם אין שם מלא תרווד רקב ומותר בהנאה ובשר המת מן הנקברין הוא ושרי אפרו: שנחמלה דמה. שנעשית מלותה: מוראה ונולה שלה. נקברין נינהו דאמרי? בפ"ק דיומא (דף כא.) מוראה ונולה ודישון מזבח הפנימי והמנורה נבלעין במקומן: ומוחרין. אפילו לכתחלה אם חפר ונטלן: כל הנשרפין. כגון חמץ ותרומה וערלה וכלאי הכרם אפרן מותר לכיבום בגדים: לעולם אסור ומיערב לא עריב כו'. האי מקשה מפרש ואזיל לברייתא דלא מיקשי ליה היא גופה כיון דאפר עלי אשרה ואפר הקדש שניהן אסורין אמאי פליג להו מהדדי ולא תני חוץ מעלי אשרה ואפר הקדש ולא ליתני לעולם אסור ומפרש משום דאינן שוין דאשירה יש לה ביטול ביד עובד כוכבים כדקיי"ל במס׳ ע"ז מנין לעובד כוכבים שפוסל אלוהו דכתיב [דברים ז] פסילי אלהיהם טוכתיב [שם] ולקחת לך בפ׳ ר׳ ישמעאל (ע"ז נב.) בגמ׳ עבודת כוכבים של עובד כוכבים אסור כו׳: ה״ג לא הוה איניש דלמעול. דאי הדליקה אדם מעל המסיק ונפק אפר לחולין והנך דטעונין שרפה בלא שום מעילה יצא אפרן לחולין דקלישא קדושתייהו הואיל ונפסלו והא דקתני אפר הקדש אסור היכא דליכא מעילה ולא הוה איניש דלמעול ובעלי הקדש קאמר: כי סניה הח. דאפר הקדש אסור במלא קומן של הדשן קאמר שהכהן תורם בכל יום שחרית ונותנו אלל המובח כדאמר בפ"ב דיומא (דף כד.) נאמר כאן והרים נייקרא ון ונאמר להלן והרים נשםן מה להלן בקומצו אף כאן בקומצו: ושמו אצל המובח ושמו כולו. וכיון דטעון גניזה אסור בהנאה:

הדרן עלך יש בקדשי מובח וסליקא לה מסכת תמורה

משום הרוחר: אא דראון קא קריב לנמן מממני" נקטיה לכך נענים אמרה ואפר הקדש אא קא הדר האפר הקדש אאר קר אחרו? בעודם אמרה:
משום השידה יש לה בעוילה בעובר בובנים. דאי בטיל לה עובד כוכבים הדבר וכבים בדר בובים בדר בובים בדר בובים בדר בים בים אותרה: הבא במאי עפקינן באר לחוד לעולם אמור. בשויפה מאחר ששרפו האייה. בהקדש לא הוה איניש רלמעול בה דינפקין אפר לחולין דוחו דין מעילה אם הוא דבר שאיץ מצותו בשרפה אם הוא דבר שאין מצותו בשרפה כיון ששרפו שמעל בו יצא לחולין ואפרו מותר. אבל כשנפלה דליקה מאליה דלא מעל בה אדם דלא יצאת לחולין הלכך אותו אפר הקדש לעולם אסור. והיינו טעמא דהמועל (אמר) חייב קרבן מעילה מעל בה אדם דרגיא לחולין ומשום כן מביא קרבן מעילה דהוציא הקדש לחולין: רב שמעיה אמר כי תניא ההיא. דאפר הקדש לעולם אסור בתרומת הדשן: "יא היינו אפר הטעון גניזה: כדתניא ושמו אצל המובח יכול למימר ושם אצל המובח אלא חד ושמו דבעי ליה לושמו בנחת שלא יפור סליק: